

Vážené dámy, vážení páni, členovia družstva.

Dovoľte mi privítať Vás na dnešnom zasadnutí Výročnej členskej schôdze nášho podielníckeho poľnohospodárskeho družstva a oboznámiť Vás s výsledkami našej činnosti a práce.

V roku 2018 naše poľnohospodárske družstvo hospodáril na výmere 1222,24.ha poľnohospodárskej pôdy. Trvalé trávne porasty sú na výmere 1045,49.ha a orná pôda na výmere 176,75 ha.

Družstvo sa zameriava na rastlinnú a živočíšnu výrobu.

V jarnom období sme začali s prihnojovaním lúk dňa 03.04.2018. Na vyhnojenie sme použili LAV 27 %..

V tomto období sme taktiež začali so smykovaním honu Pálenka, Nad Mlyn a denne pokiaľ nám to dovoľovalo počasie sme pokračovali so smykovaním lúk a pasienkov.

Na pastve v hone Venckov, Za Vršek, Jandurov Vršek sme urobili prísev trávy v dávke 20 kg/ ha.

Použili sme osivo tráv Grazemax.,

Sejbu d'atelinotrávnej zmesi Cutmax sme urobili na hone Nad Mlyn, Pálenka , Srdce v dávke 25 kg/1 ha. Na hone Pri Jabloni sme použili osivo Alfa Protein taktiež v dávke 25 kg/1 ha.

Celkovo v jarnom období bol urobený prísev a nový osev tráv na výmere 89 ha.

V jarnom období ako tradične sa do čistenia lúk zapojili - skupina dôchodcov z Podbiela, PZ Senková Podbiel, PS Hldočín Nižná, členovia záhradkárskej organizácie Mlyn Nižná, učni z Lesníckeho učilišťa Tvrdošín .

Pracovníci mechanizácie v jarnom období pripravovali a stavali oplôtky pre hovädzí dobytok na hone Petrovka, Ostražica.v Oravskom Bielom Potoku. Plochy pod elektrickými ohradníkmi pri oplôtkoch boli ošetrené prípravkom Roundap v dávke 5 l/ ha. Prípravok je určený na ničenie burín, bodliakov, aby nedochádzalo k prerastaniu trávy a následnému strhávaní elektrického ohradníka.

Priebežne počas jarného obdobia pracovníci opravovali a pripravovali na poľné práce závesné zariadenia – smyky, kosačky, mulčovače, aby boli pripravené v čase zberu, opravovali stroje, traktory a pracovníci dielne vyrábali prepravníky zvierat – dobytčák a vlečky na prepravu balíkového sena.,vyčistili a pozametali senážne jamy.

Bol zabezpečený vývoz hnoja, ťahanie močovky, prevoz balíkov na krmenie HD, nakladanie a vývoz senáže a hnoja pre Bioplynovú stanicu v Tvrdošíne, ktorej sme odpredali v roku celkom 2055 t senáže.

S prvou kosbou sme začali 18.05.2018 a začali sme naskladňovať prvú jamu. Kosbu mal pod patronátom už tradične Jozef Bolibruch, obracanie Urban Maroš, zhrabovanie Mačňák Ján,, tlačenie a ukladanie senáže Hulej Miroslav.

Priemerne 13 fúr zelenej hmoty zviezli denne pracovníci Šiška Dušan, Šiška Miloš,

Hruboš a 2 pracovníci, ktorí nám prišli vypomôcť či už z PD Krivá, Tvrdošín, alebo Zuberec.

Rezanie zelenej hmoty sme mali zabezpečené a zrealizované firmou Oragro Oravské Veselé, s ktorou máme podpísanú dlhodobú spoluprácu.

Zelená hmota bola navázaná do silážnych jám na Farme dojníc v Podbieli.

Na konzerváciu hmoty sme použili prípravok bonsilage forte, ktoré boli zakúpené od firmy Schaumann Slovensko. Na konečné zakonzervovanie sme použili prípravok Schaumasil, ktorý sa riedi vodou a aplikuje postrekovačom na povrch jamy. Jama sa následne zakrýva mikroplachtami a pevnejšou plachtou a záťažovými vrecami sa upevnia okraje plachty, aby nedošlo k podfúknutiu a strhnutiu plachty, aby sa zamedzil prístup vzduchu do senáže.

Prvá senážna jama bola ukončená na 3 deň. Celkom bolo do nej uskladnených 1413 ton senáže

o priemernej sušine 25%, kvalita priemerná.

Naskladňovanie druhej jamy bolo sprevádzané nestálym počasím. Druhá jama bola začatá 22.05.2018 a ukončená 24.05.2018., bolo v nej uskladnených 1130 ton senážnej hmoty.

Celkom sme v prvej kosbe zrezali 220 ha /orná pôda, TTP/

Po ukončení prvej kosby boli pozberané hony prihnojované liadkom v dávke 1,5 q/ha a močovinou v dávke 1 q/ha., priemyselné hnojivo Amofos v dávke 1q/1 ha. Celkom bolo vyhnojené 102 ha, čo predstavuje priemerne 51 ha na jedno rozmetadlo, práce boli vykonávané vlastnými rozmetadlami, ktoré obsluhovali Bolibruch Jozef a Urban Maroš.

29.05.2018 sme urobili postrek na plochách, ktoré boli určené na oplôtky. Postrek bol prípravkom Garlon v dávke 3l /100' 1 vody na náletové dreviny.

A urobili sme taktiež postrek Vrch pastva prípravkom Kyleo na ničenie náletových burín, šťavelu.

Dňa 07.06.2018 bol na hone Vrch pastva urobený výsev Lucerny a následne plocha 22 ha bola zavalcovaná.

S druhou kosbou sme začali 20.06.2018 a ukončili sme 22.06.2018. Do jamy bolo uskladnených 1488 ton senážnej hmoty, použitý konzervant Bonsilage Forte a na zakrytie konzervant Schaumasil.

Po druhej kosbe bolo uskladnených celkom 4031 ton senáže priemerná sušina 30 %, Po druhej kosbe sme taktiež pristúpili k vyhnojeniu priemyselnými hnojivami na celkovej výmere 154 ha.

S balíkováním sena sme začali 04.07.2018, obsluhu balíkovača mali pod palcom Šiška Dušan, Bolibruch Jozef, kedy priemerne za 1 hodinu bolo zbalikované 4 ha a z jedného ha priemerne bolo 8,6 balíka sena o priemernej váhe 280 kg. Balíky boli po zlisovaní zhromažďované na mieste, aby sa predišlo možnému skotúľaniu z poľa a pre lepšiu manipuláciu pri nakladaní balíkov na vlečky pri odvoze.

Celkom bolo vyrobených 4227 balíkov sena .

S treťou kosbou sme začali 30.07.2018. kedy sme začali aj s kosením novozaloženého porastu a to na 38 deň po vysiatí.

Porast d'atelinotráv je veľmi dobrý, sušina je v priemere 24-27 %, celkom je do jamy uskladnené 1030 ton senáže z pokosenej výmery 108 ha.

V roku 2018 sme tak celkom vyrobili 6810.t senáže

1183 t sena

Počas roka pracovníci mulčovali porasty, ktoré boli spásané dobytkom, mulčovaním – ako doplnkovou operáciou boli plochy obrábané. Smykovaním upravované a ošetrované.

Na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby sme zakúpili osivá v celkovej čiastke 12 423,- Eur. Osivá boli zakúpené od firmy Novilla Sp. Nová Ves a Agria Tvrdošín. Náklady na osivá boli vyššie o 2 621,- Eur. K zvýšeniu došlo z toho dôvodu, že sme zakladali nový porast Lucerny a robili sme prísevy, kde porasty neboli celoplošné.obrastené..

Hnojivá boli zakúpené v zložení LAV 27 %, močovina, Amofost v celkovej hodnote 29 208,- Eur od firmy Agria Tvrdošín. Ceny hnojív zostali rovnaké ako v roku 2017. Prípravky na ošetrovanie porastov a konzervačné prípravky boli v celkovej výške. 16 329,- Eur.

Za poľné práce sme zaplatili firme Oragro Oravské Veselé celkom 24 276 Eur. Oproti roku 2017 boli náklady na služby vyššie o 4000,- Eur. K navýšeniu nákladov došlo z toho dôvodu, že v roku 2018 sme kosili o 211 ha na senáž viac.

Tržby z predaja výrobkov rastlinnej výroby za rok 2018 boli vo výške 53 112,- Eur. Spotreba nafty bola v roku 2018 vo výške 115 985 Eur. V roku 2017 bola spotreba 86 452,- Eur. V roku 2018 boli teda náklady na naftu vyššie o 29 533,- Eur, z dôvodu vyššej ceny nafty na liter. V roku 2017 bola cena za liter 0,925 Eur, v roku 2018 to bolo 1,026 Eur, čo je viac o 0,10 Eur na /liter.

Za uplynulý rok sme vyrobili 2 097 594 litrov mlieka, čo je menej oproti roku 2017 o 156 000 litrov. Úžitkovosť na 1 dojnicu sme dosiahli 8 028 litrov za rok. Mlieko sme predávali do Liptovskej mliekárne v priemernej realizačnej cene 0,336 Eur/1 liter. Počas celého roka sme mali mlieko zatriedené v triede Q. Tržby za mlieko mávame pravidelne mesačne uhrádzané a v roku 2018 sme dosiahli tržby za mlieko v celkovej hodnote 676 098,- Eur, čo je menej oproti roku 2017 o 41 442,- Eur.

Predali sme 199 ks HD. Dobytok predávame pre firmu KOJS Jablonka v priemernej cene za kilogram u kráv 2,05 Eur/1kg, jalovice sme predali v cene 2,10 Eur/1 kg a býky sme predávali za 2,88 Eur/1 kg. Celkom sme predali dobytok za 188 270,- Eur.

K 31.12.2018 sme mali nasledovné stavy hovädzieho dobytku

Počet HD 741 ks,

z toho kravy 260 ks

teľatá 99 ks,

mladý chovný dobytok do 2 rokov 186 ks.

Dobytok nad 2 roky 150 ks

vysokotelné jaklovice 46 ks.

Narodenie teliat sme mali 283 ks, čo je viac oproti roku 2017 o 40 ks.

Stav HD je v porovnaní s rokom 2017 približne rovnaký.

Účtovný stav zvierat na konci roka bol v hodnote 384 552,- Eur.

Do živočíšnej výroby sme nakúpili krmivá v celkovej výške 290 333,- Eur, za plemenárske služby sme zaplatili 20 036,- Eur, veterinárne služby 6 915,- Eur.

Dezinfekcie a drobné opravy dojacieho zariadenia a dojárne realizuje firma Agromont Nitra, ktorej sme za tieto práce zaplatili celkom 6919,- Eur.

Spotreba liekov pre dobytok bola v celkovej hodnote 17 954,- Eur, kedy sme očkovali dobytok proti IBR v priebehu roka viac krát a preočkovanie jalovíc pred vyhnáním na pastvu.

Celková produkcia výrobkov živočíšnej výroby je v hodnote 703 180,- Eur, v roku 2018 sme celkom vyprodukovali 128 ton HD.

Na našom družstve pracovalo priemerne v roku 2018- 32 pracovníkov. Vekový priemer našich zamestnancov sa zvyšuje, niektorí sú dlhodobo práceneschopní, je problém zabezpečiť pracovníkov do živočíšnej výroby, niekedy aj prídu pracovníci, ale odchádzajú ešte počas skúšobnej doby.

Naše družstvo úzko spolupracuje so susednými poľnohospodárskymi podnikmi, kedy naši pracovníci chodia vypomáhať na jednotlivé družstvá či už pri sejbe tráv, zvoze, tlačerní senáže, alebo vývoze močovky a tak isto aj nám v období finalizácie jednotlivých prác nám chodia vypomáhať z jednotlivých družstiev – Krivá, Zuberec, Tvrdošín, Krásna Hôrka, Dlhá nad Oravou.

Tohtoročná spolupráca s okolitými poľnohospodárskymi podnikmi je veľmi dobrá, vzájomne si pomáhame ak je to v našich silách a možnostiach.

Pracovníci pravidelne absolvujú školenia na vyrobú senáží, preškolenia pracovníkov na jednotlivé

špeciálne mechanizačné prostriedky – nakladače, balíkovače sena, zváranie, školenia o bezpečnosti práce.

Všetkým sú poskytované osobné ochranné pracovné pomôcky, v predĺžených pracovných smenách

je pre zamestnancov zabezpečená ďalšia strava aj pitný režim.

Mzdové náklady v roku 2018 boli vo výške 417 578 Eur, čo je v porovnaní s rokom 2017 viac o 31 939,- Eur.

V roku 2018 v zmysle zákona boli upravované – príplatky za soboty, za nedele, príplatky za sviatky, nočné smeny, čo ovplyvnilo aj výšku mzdových nákladov, nakoľko práca v poľnohospodárstve a hlavne v rastlinnej výrobe je závislá od počasia, preto musíme prispôbiť vrtochom počasia a pracovať aj soboty a nedele, aby sme zabezpečili kvalitné krmivo.

Náhrady pri pracovnej neschopnosti boli vo výške 435,- Eur, kedy náhrady PN za prvé 3 dni platí zamestnávateľ a ostatné dni prepláca Sociálna poisťovňa.

Odvody poisťovniam sme uhradili vo výške 141 118,- Eur.

Všetky záväzky voči zdravotným poisťovniam a daňovému úradu za rok 2018 máme

vysporiadané,

V rámci investícií sme nakúpili stroje – obracač, lúčne brány, tandemový prives, tubusová ventilácia do živočíšnej výroby - teľatníka urobili sme spevnenie plôch na senáž . Toto všetko sme zaplatili v hotovosti vo výške 53 585,- Eur.

Pôdu má družstvo v prenájme od vlastníkov, ktorým je po skončení roka vyplácaný nájom za pôdu. Celková čiastka za prenájom pôdy v roku 2018 bola vo výške 20 063,- Eur, nájomné sa vypláca v zmysle zákona, nesmie byť nižšie ako je priemerná náhrada v katastrálnych územiach v okrese. Priemer v okrese Tvrdošín je 13,- Eur, my vyplácame 15,- Eur za 1 ha poľnohospodárskej pôdy.

Slovenskému pozemkovému fondu platíme nájom celkom vo výške 1 224,- Eur.

Nájom za pôdu je vyplácaný celkom 1166 vlastníkom a platíme za 1218 ha pôdy.

Tu by som chcel pripomenúť, že družstvo platí daň z pôdy Obecným úradom Nižná, Oravský Biely Potok a Podbiel. Za celý kataster každej obci za jednotlivých vlastníkov. Túto daň sme zaplatili vo výške 10 106,- Eur.

Za rok 2018 sme nemali vyplatené dotácie, nakoľko na našom družstve prebiehala kontrola z ministerstva poľnohospodárstva a platobnej agentúry na oprávnenosť výšky požadovaných dotácií.

Kontrola bola ukončená až v auguste 2019.

Výška vyplatených dotácií bola 483 691,- Eur, čo je menej oproti roku 2017 o 55 731,- Eur.

Celkové náklady za rok 2018 boli 1 765 866,- Eur a výnosy boli vo výške 1 619 622,- Eur

Hospodársky rok sme ukončili so stratou -156 685,- Eur.

Výročná členská schôdza sa koná neskôr, ako obvykle z toho dôvodu, že sme Vás chceli oboznámiť aj s výsledkami kontroly.

Na našom družstve prebehla kontrola na základe udania na Národnú kriminálnu agentúru, kde následne bola nariadená kompletná kontrola všetkých podopatrení, za čo vd'áčíme určitým prajným ľuďom.

Bolo udanie, že nerobíme nič, že nič nechováme, ani neobrábame.

Takzvaná následná kontrola na mieste preverila u 100 % všetkých zvierat fyzickým zrátaním a skontrolovaním ušných čísel každé zviera.

Premeraním GPS boli prekontrolované hranice obhospodarovania všetkých kultúrnych dielov, čiže takzvané hranice LPIS na 188 parcelách a 1346,27 ha.

Bolo to veľmi náročné a pracné, ale aj finančne nákladné.

Verte, že tieto finančné prostriedky by sme vedeli využiť aj lepšie, na rôzne vylepšenia, investovanie, zvýšenie miezd, nájom.

Po kontrole a jej výsledkoch máme poznanie a istotu, že veci máme v poriadku, kontrola môže prísť vo dne , v noci, ale ak toto má byť pre nás zadosťučinenie, s tým nemôžem súhlasiť.

Priatelia, prosím Vás, dnes keď dovážame 62 % potravín a našich domácich potravín na pultoch nájdeme sotva 38 %,

keď stavy kráv v roku 1989 boli 559 tisíc kusov.

Keď dnes stavy kráv sú 130 tisíc kusov
keď stavy HD spolu v roku 1989 boli 1 647 000 kusov
a keď dnes sú stavy HD spolu 446 000 kusov,
keď priemerná mzda v poľnohospodárske je 763,- Eur.
keď v poľnohospodárstve pracuje len 44 tisíc ľudí na celom Slovensku, čo
predstavuje 1,7 % z celkovej zamestnanosti,
natíska sa otázka „ Poľnohospodári vyhynú?“
Možno ešte nie je neskoro a možno práve preto poďakujeme.

Bez poľnohospodárov v EU môže Európa prežiť.

Áno – je možné doviesť všetky potraviny zo zahraničia, tak ako to tvrdili niektorí ministri, či iní odborníci.

Koľko však budú tieto potraviny stáť a či vôbec budú dostupné, o tom už nikto nehovorí.

Pravdaže poľnohospodári do EÚ patria, rovnako ako les, nemôže byť bez stromov, ten náš život ne je možný bez poľnohospodárov.

Skúsme sa teda možno práve dnes, keď budeme jesť, poďakovať v duchu tým, ktorých možno nepoznáme, ale ktorí v noci stávajú k dojniciam, aby ich podojili, nakrmili, aby sme mali mlieko do kávy, či jogurt na raňajky, alebo skúsme v duchu vyjadriť vďaka tým, ktorí dopestovali obilie, potom ho zožali počas letných horúčav, keď všetci ostatní boli pri mori, jazerách, alebo len niekde v tieni oddychovali, kým traktoristi odvážali od kombajnov v horúčave obilie, aby ho potom mlyny zomleli a pekári z neho upiekli voňavý chlieb, či poctivé pečivo.

Priatelia, ja verím, že krava je životelka, nie ničiteľka. Dnes krava po nespočetné generácie šľachtená nadojí aj 10 000 litrov mlieka.

U nás v Nižnej 8 200 litrov mlieka. Viete, že takáto vysokoproduktívna krava dá mlieko, tvaroh, syry, jogurt priemerne pre 56 ľudí. Koľkí z nás to vieme.

Preto Vás prosím v jednotlivých dedinách o pochopenie a toleranciu pri výkone našej práce. Aj my vieme, že hnoj smrdí, že keď prší vynáša sa blato, ale sú to len okrajové nedostatky alebo zápory poľnohospodárstva.

Veď predsa poľnohospodárskou činnosťou sa podieľame aj na krajnotvorbe, máme vplyv aj na naše ťažko skúšané životné prostredie.

Vieme, že nerobíme všetko dobre a bezchybne, ale veľmi sa snažíme.

ZAČNEM OD SEBA

Ďakujem Vám dojičky, pracovníci v živočíšnej výrobe, traktoristi, proste všetkým ktorí pracujú v poľnohospodárstve, ale aj našim fanúšikom. Prajem všetkým pevné zdravie a príjemnú domácu aj pracovnú pohodu.